

Foretræde

1. Hvordan kan KF Miljø bidrage - hvad bygger vores indsigt på?
2. Hvorfor fokusere på støtteordninger i 5-års perioder?
3. Hvad fik Danmark ud af støtteordningerne i landbruget 2010-2014?
4. Har vi lært at udnytte værdiskabelsen bedre i støtteordningerne i landbruget 2015-2020?
5. Hvad adskiller den positive fremtid fra den negative fortid?
6. Hvad skal der til for at åbne op for bedre udnyttelse af de tilgængelige støttemidler til klimaforbedringer fra 2021-2025?

Hvordan kan KF Miljø bidrage - hvad bygger vores indsigt på?

- Vi ønsker at skabe bedre rammer for miljø og klima i landbruget, som balancerer det økonomiske råderum og værdirealisering og understøtter et konstruktivt motiverende samarbejde mellem landbrug og myndigheder
- 10 års specialisterfaring med fokus på udvikling og funding i landbruget. KF Miljø er uafhængige, men ikke uvildige
- Detailindsigt i sager til en værdi af 1.6 mia. kr. med fokus på især kvæg-, svin- og planteavlere (1.200 kunder svarende til ca. 10% af landbruget)
- Udarbejdet og fulgt over 2.000 ansøgninger/ca. 25% af alle tilskudsansøgninger til Landbrugsstyrelsen
- Danmark mangler valide data for at kunne træffe de rigtige beslutninger. Landbrug & Fødevarer har ingen data
- Klimaregnskaberne fra Seges og Økologisk Landsforening kan i bedste fald vise noget i 2027, da flowet i landbruget (fx brakmarker og langvarige indsatser) forudsætter, at man konkluderer på indsatser over 5 år
- Vi har data, der kan bidrage til at skabe en valid baseline og øge gennemsigtigheden frem mod 2030- klimamålene for landbruget til gavn for de danske landmænd, Landbrugsstyrelsen og Danmark

Hvorfor fokusere på støtteordningerne nu?

- I de sidste 10 år har de danske landmænd været klar til at bidrage med 6,5 mia. kr. i miljøtiltag
- Danmark administrerer tilskud på 2 mia. kr., heraf kommer 75-100% af støtten fra EU
- Landbrugsministeren har meldt, at Danmark som led i klimainsatsen vil omlægge yderligere 7% af de 3,9 mia. kr. fra den direkte støtte pr. HA pr. landbrugsbedrift til miljøteknologi og moderniseringspuljer, men hvordan? I de sidste 10 år har der været tilskudsordningen på ca. 700 teknologier i landbruget - overblikket over effekt og nytteværdi mangler
- Vi har brug for at få data frem, for at kunne vurdere hvilke klimaeffekter er opnået, og hvad er spildte ressourcer
- Hvordan kan Danmark drage nytte af alle midlerne fra EU frem til 2022 og undgå at skulle sende 20% af midlerne retur, som det var tilfældet i 2017?
- Brug dette til at styrke Landbrugsstyrelsens mulighed for at være en retningsgivende myndighed med overblik og dataindsigt. Vi bidrager gerne med vores indsigt til hurtigere og konkrete resultater

Eksempel: Status på Miljøteknologiordningen 2014

Støttepulje: 230 mio. kr.
Samlet tilsagn via KF: 106 mio.
Datarepræsentation på 46%

Direkte indsigt:

- Ikke anvendt: 15 mio.
- Fortsat ikke afsluttet: 12 mio.
- 85% af ansøgninger er målrettet top 10 teknologier

Tendens:

- Ikke anvendt: 15-33 mio.kr (5-14 %)
- Ikke afsluttet sagsbehandling for 12-26 mio.kr (5-11%)
- Tung administrativ byrde med mange teknologitiltag, som ikke anvendes

Pulje i kr	Kvæg (5b)	Svin (5a)	Ammoniak/ stald(1)	Pesticid - ukrudt(2)	Gartneri (4)	Gylte/mar k (3)
Beløb afsat i alt 230 mio. kr.	93 mio.kr	42 mio. kr.	40 mio. kr.	15 mio. kr.	30 mio. kr.	10 mio. kr.
Popularitet fra 75-600% (agtindsigt)	600%	120%	97%	90%	75%	96%
KF ansøgninger 530 stk.	243	180	67	29	0	11
Udbetalt - 106 mio. (46% af puljen)	23 mio. kr.	15,5 mio.	5 mio.	3 mio. kr.	0	2 mio. kr.
Investeringsvilje - KF- andel - 390 mio.	285 mio. kr.	110 mio. kr.	29 mio. kr.	13,5 mio. kr.	0	8 mio. kr.
Tilskud opnået stk.	153	145	132	25	0	7
KF indsigt i opnåede tilskud	48 mio. kr.	44 mio. kr.	8,5	5,2	0	3,5 mio. kr.
Ikke anvendt	10 mio. kr.	2 mio. kr.	1 mio. kr.	1,5 mio. kr.	0	0,5 mio. kr.
Fortsat i sagsbehandling	8 mio. kr.	4 mio. kr.	0	0	0	0
Teknologiområder anvendt	2 ud af 16	Søgt i 9 ud af 12	Søgt i 3 ud af 13	Søgt i 3 ud af 12	Søgt i 0 ud af 10	Søgt i 3 ud af 4

Har vi lært at udnytte værdiskabelsen bedre i støtteordningerne i landbruget 2016-2020?

Støttepulje: Halveret i perioden ift. 2011-2014
Samlet tilsagn via KF: 116 mio. kr.
Datarepræsentation på **27%**

Direkte indsigt:

- Ikke anvendt: 12 mio. kr.
- Fortsat ikke afsluttet: 16 mio. kr.
- Gennemført, men ikke udbetalt: 28,5 mio. kr.
- 70% af ansøgninger er målrettet top 15 teknologier

Tendens:

- Ikke anvendt: 12- 44 mio. kr. (4-10 %)
- Ikke afsluttet sagsbehandling for 16- 60 mio. kr. (4-15%)
- Gennemført, men ikke udbetalt 28,5- 104 mio. kr. (7-25%)
- Hvorfor ikke målrette støtten, så vi får mest miljø for pengene frem for at administrere en masse detailtiltag?

Pulje i kr.	2011-2014	2015-2020
Beløb afsat i alt	856 mio. kr.	430 mio. kr.
KF datarepræsentation (baseret på tilsagnsbeløb)	25%	27%
Antal ansøgninger	1023	776
KF indsigt i ansøgt beløb	735 mio. kr.	348 mio. kr.
Tilskud opnået	166 mio. kr. (20%)	116 mio. kr.
Udbetalt af puljerne til KF-kunder	147 mio. kr. (17%)	22 mio. kr.
Ikke anvendt	15 mio. kr.	12 mio. kr.
Fortsat i sagsbehandling	12 mio. kr.	16 mio. kr.
Gennemført, men ikke udbetalt ift. tilsagn	8,5 mio. kr.	28,5 mio. kr.
Teknologiområder	Søgt i 72 af 142, men 85% søgt i top 10 teknologier	Søgt i 87 af de 540 teknologier, men 70% søgt i top 15 teknologier

Indikation ultimo 2020

1. Op til 50% af landbrugsstøtten er pt. **ikke** brugt/ udbetalt og skal sendes tilbage til EU.
2. Bring de **200 mio. kr.** til klimaværdi i dansk landbrug frem for at spille dem
3. Lær og målret anvendelsen, før der politisk kæmpes for at tilføre yderligere midler, som sandsynligvis vil følge samme mønster, som i de seneste ti år.

Hvad adskiller den positive fremtid fra den negative fortid?

Positiv fornyelse	Negativ fortsættelse
Udvis vilje og handlekraft nu - indarbejd læring på baggrund af de allerede indsamlede data	Opret nye landbrugsstøtteordninger, hvor op til 50% af indsatsen, effekten og midlerne spildes
Brug tilgængelige data og evaluer på støtteordningerne og juster	Lad magtfulde, stærke interessenter i landbruget sætte dagsordenen og bebrejd Landbrugsstyrelsen, når anarki råder ift. klimaregnskaber og manglende overblik
Skab en baseline sammen med landbruget og udnyt den positive udlægning af den store indsats, som mange landbrug allerede har ydet de sidste 10 år	Accepter at landbrugets motivation for at bidrage i klimaindsatsen undermineres uden inddragelse af den historiske indsats og samfundsværdien af investeringer
Målret ordningerne så Danmark får størst effekt af miljøforbedringerne	Fortsæt med at øge presset på landbruget økonomiske muligheder ved at fastholde urimelige sagsbehandlingstider på 3-6 år.
Styrk de målbare effekter frem for teoretiske beregninger	Fasthold beregnede miljøeffekter i landbruget frem for praktiske målinger, som landbruget kan aflæse og følge med i
Skab rammerne for, at Danmark ikke leverer 50% af landbrugsstøttemidlerne tilbage til EU i 2022 gennem en justering af tilskudsprocesserne	

Hvad skal der til for at åbne op for 200 mio. kr. til klimaforbedringer fra 2021-2025?

1. Brug omlægningen af EU-landbrugsstøtten fra 2021 -2025 til at sikre en bedre operationaliseringsgrad, når der skal bruges yderligere 270 mio. kr. i 2021. Landbruget har allerede ydet en stor indsats. Samspillet mellem myndigheder og landbruget skal forbedres - Forstå, evaluerer og juster. **Kopier det, som virker bedst**

4. Afdæk hvilke områder og hvilken klimaeffekt der er kommet ud af de seneste 2,5 mia. kr. i støtteordninger til primært landmændene, og lad det være værdiskabende input ift., hvor de kommende indsatser skal være - så økonomi, støtteordninger, indsats og effekt afbalanceres ud fra data frem for formodninger. Evaluer-på effekten af tiltag ift. omkostningen målt på få store og dyre tiltag vs. mange små og billigere projekter

7. Landbrugsstyrelsens egen datakvalitet og struktureringsmulighed er utilstrækkelig og skal højnes. Der kræver enten en tidskrævende gennemgang, som retter op på at sager tilbage fra 2014 - som er op til 50% fejlbehæftet (viser agtindsigt i flere sager) - eller en datamæssig saltvandsindsprøjtning og kvalificeret sparring

2. Styrk Landbrugsstyrelsen mulighed for at være retningsgivende myndighed via overblik og dataindsigt og undgå informationsoverload i klimadebatten. Den centrale indsamling er for mangelfuld, klimaregnskaberne knopskyder fra branche- og interesseorganisationer, men data er ikke sammenlignelige data og typisk meget detaljerede øjeblikbilleder.

5. Gennemfør en lovændring for overdragelse af tilsagn og forkort sagsbehandlingstiden, så de ikke spildes.
10% af tilsagnene udnyttes generelt ikke, og midlerne går til spilde, hvis de ikke må eller kan overdrages - det tager ofte 2 mdr. Det går nogenlunde for miljøteknologierne, men det kræver en lovændring, hvis det også skal kunne lade sig gøre på Moderniseringsområdet.

8. Mindsk fejl i 2030 så klimaeffekter ikke tælles dobbelt. Beslut proaktivt, hvordan bl.a. energiforbedringer skal tælles med i landbruget, hvor både Landbrugsstyrelsen og Energistyrelsen har ydet tilskud til samme typer af tiltag.

3. Skab en baseline og gennemsigtighed for den faktiske indsat i de sidste 10 år og vejen mod 70% målet i 2030 Anvend tilgængelige analysedata baseret på Landbrugsstyrelsens og forskernes bedste vurdering af beregningsmodeller og miljøeffekter. Landbruget har været klar til at anvende ca. 6,5 mia. kr. på miljøforbedringer og modernisering i de sidste 10 år.

6. Målret de nye støtteordninger til de områder, hvor effekten er stor og investeringsviljen i landbruget er størst. Analyser de ordninger, hvor populariteten har været så stor, at 95% af ansøgerne har fået afslag, og vurder potentialet ved at genudbyde dem selv om det er til mere målrettede segmenter. Stå stærkere via ekstern validering fra fx IFRO, EY, COWI eller Accenture. Brug segmenteringsindsigten, også når nye teknologitiltag og forskningsindsatser prioriteres.

9. Validiteten i målinger og opgørelse af effekter. Styrk konkrete målinger direkte i landbruget vs. teoretiske beregninger. Forstå hvorfor klimavenlig, bæredygtig og økologisk landbrug ikke er det samme. Gør Landbrugsstyrelsen i stand til at beslutte de fælles målepunkter og enheder, som Danmark skal have.

Spørgsmål, som vi gerne vil have svar på?

1. Hvad gør man fra politisk side for at positionerer landbrugsstyrelsen til at sætte retningen for klimaudfordringerne i landbruget, som aktuelt er den sektor, som ligger højest i CO2 udledningen (kilde: Bilag til Sektorpartnerskaberne. "Energistatistikens opgørelse af faktisk CO2 udledning fra den årlige energistatistik" i mio. tons CO2 ækvivalenter)
2. Hvad gør man politiske for at tilvejebringe en objektiv baseline for landbrugets klimaindsats i de sidste ti år?
3. Klimaeffekter af energiforbedringer foretaget i landbruget er søgt i Landbrugsstyrelsen og energibesparelsen er solgt jf. Energispareaftalen i 2012-2018. Hvordan undgår man at effekterne af disse tilgang ikke dobbeltindberettes ift. klimamålene for 2030? Hvilke kriterier afgør, hvornår det henhører under Landbrug og hvornår er det Energi?

